

Raadsinformatiebulletin

Valkenburg, 26 november 2018

Betreft: Verlagen rentepercentages sociale kredietverlening

Registratienummer: 18.51

Geachte leden van de raad,

Op 19 februari 2018 heeft de raad de motie '*Verlagen rentepercentages sociale kredietverlening*' aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht:

- in het regio-overleg te bewerkstelligen dat de huidige uitvoerder (Kredietbank Limburg) overgaat tot sociale kredietverlening (zoals één van hun missies luidt) en daar uiterlijk 1 april 2018 met voorstellen komt;
- dat daarbij een rentepercentage hoort van ten hoogste 3%;
- parallel daaraan, en zeker in geval dat niet leidt tot beoogd doel, initiatieven te nemen waarin in Valkenburg aan de Geul, zonder Kredietbank Limburg, wel overgaat tot sociale kredietverlening volgens voorkeur Apeldoorns model;
- andere regiogemeenten op te roepen gezamenlijk op te trekken;
- mogelijke meerkosten te dekken vanuit budget Sociaal Domein.

Ter uitvoering van deze motie berichten wij u het volgende:

Achtergrond

Sociale kredietverlening komt aan kredietbehoeften tegemoet van mensen die niet (meer) terecht kunnen bij een commerciële bank. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen met een te laag inkomen, een negatieve codering bij het Bureau Krediet Registratie (BKR) of om mensen die ouder zijn dan 65 jaar. Sociale kredietverlening helpt deze mensen noodzakelijke gebruiksgoederen aan te schaffen dan wel achterstallige schulden af te lossen, teneinde op een normale manier financieel te kunnen participeren. Sociale kredietverlening is daarmee dus een zogenaamde *lender of last resort*; de laatste partij waar mensen nog terecht kunnen voor een lening.

Sociale kredietverlening in Nederland is op gemeentelijk niveau geregeld. Ons land telt zo'n 21 kredietbanken die afzonderlijk van elkaar werken. Kredietbanken hebben geen winstoogmerk. Dit betekent echter niet dat sociale kredietverlening renteloos is. Elke kredietbank hanteert haar eigen rentebeleid. Kredietbanken stellen de rente zodanig vast dat de dienstverlening kostendekkend is. Ook het lenen van een sociaal krediet kost dus geld.

Enige tijd geleden is een discussie op gang gekomen over de hoogte van de rentepercentages sociale kredietverlening, zulks op grond van de overweging dat de huidige rentepercentages niet bijdragen aan het doel schulden te beperken en op te lossen.

De gemeente Valkenburg aan de Geul is aangesloten bij Kredietbank Limburg. Kredietbank Limburg werkt voor 18 gemeenten, waarvan de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht en Sittard-Geleen zijn aangesloten bij de Gemeenschappelijk Regeling voor sociale kredietverlening en schuldhulpverlening in Zuid Limburg (hierna: GR). De overige gemeenten, te weten: Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Horst aan de Maas, Meerssen, Nuth, Onderbanken, Roermond, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venray en Voerendaal zijn niet aangesloten bij voornoemde Gemeenschappelijke Regeling, maar kunnen wel op contractbasis gebruik maken van de diensten van de Kredietbank Limburg.

Kredietbank Limburg hanteert rentepercentages van respectievelijk 6,5 % tot 12%. Het rentepercentage wordt bepaald door de vorm van sociale kredietverlening, de hoogte van sociale kredietverlening, de aflossingstermijn en of er sprake is van een gemeentelijke borgstelling

Uitvoering motie

Kredietbank Limburg heeft een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden en (financiële) gevolgen van verlaging rentepercentages sociale kredietverlening én de mogelijkheden in hoeverre de rentepercentages sociale kredietverlening beter afgestemd kunnen worden op de doelgroep en gebaseerd kunnen worden op het wettelijk rentepercentage voor niet handelstransacties, zijnde 2%. Dit onderzoek heeft enige tijd in beslag genomen. Reden waarom uitvoering van de motie vertraging heeft opgelopen.

Voorgesteld rentepercentage

Naar aanleiding van voornoemd onderzoek heeft Kredietbank Limburg 4 oktober jongstleden voorgesteld de rentepercentages van respectievelijk 6,5% tot 12% te wijzigen in 2%. Dit rentepercentage is gebaseerd op het wettelijk rentepercentage voor niet handelstransacties, zijnde een objectief rentepercentage waarmee willekeur wordt voorkomen. Sinds 1 januari 2015 bedraagt deze rente 2%. Het wettelijk rentepercentage voor niet handelstransacties wordt vastgesteld bij Algemene Maatregel van Bestuur en kan jaarlijks wijzigen. Eventuele wijzigingen zijn eveneens van toepassing op het rentepercentage sociale kredietverlening. Dit betekent dat het rentepercentage voor sociale kredietverlening jaarlijks kan fluctueren.

Rentepercentage saneringskrediet blijft ongewijzigd

Een saneringskrediet is gericht op het aflossen van een of meerdere schulden. Een saneringskrediet is het meest risicovolle krediet dat Kredietbank Limburg verstrekt. Om die reden is overeengekomen dat de gemeente borg staat voor het terugbetalen van het saneringskrediet. Het huidige

rentepercentage voor een saneringskrediet bedraagt met gemeentelijke borgstelling 6,5%. Let wel, deze rente wordt niet betaald door de klant zelf. De klant zet zijn/haar aflossingscapaciteit in. Het rentepercentage wordt op de aflossingscapaciteit in mindering gebracht vóórdat de schuldeisers betaald worden. Het zijn dus in principe de schuldeisers die de rente betalen.

Extra kostenpost verlagen rentepercentage

Verlaging van de rentepercentages sociale kredietverlening betekent een extra kostenpost voor de gemeente. Kredietbank Limburg heeft berekend dat indien de rentepercentages sociale kredietverlening van respectievelijk 6,5% tot 12% worden verlaagd naar 2% deze extra kostenpost vanaf 1 januari 2019 - uitgaande van 17 nieuwe sociale kredietverleningen met een gemiddeld kredietbedrag van € 3000 - naar verwachting rond de € 7.500 structureel bedraagt. Deze kosten kunnen structureel gefinancierd worden uit het budget armoedebestrijding.

Dient de kanttekening geplaatst te worden dat de Kredietbank Limburg vooralsnog geen overheadkosten in rekening brengt. Kredietbank Limburg heeft echter aangegeven dat de kans niet onwaarschijnlijk wordt geacht dat deze kosten - op termijn - gefactureerd gaan worden bij de gemeenten die niet zijn aangesloten bij de GR.

Mogelijke risico's

Lage rentepercentages bij kredietbanken zouden een aanzuigende werking kunnen hebben. De verwachting is echter dat het verlagen van de rentepercentages geen invloed heeft op het aantal te verstrekken leningen. Daarbij is in overweging genomen dat het om een beperkte doelgroep gaat en er een scherpe toetsing plaatsvindt

Besluit

Overwegende dat de huidige (hoge) rentepercentages en maatschappelijke ontwikkelingen verlaging van de rentepercentages sociale kredietverlening rechtvaardigen alsmede gelet op het gegeven dat verlaging van de rentepercentages een positieve aanvulling is op het armoede- en schuldenbeleid van de gemeente Valkenburg aan de Geul heeft het college besloten om met ingang van 1 januari 2019 in te stemmen met het verlagen van de rentepercentages voor nieuwe sociale kredietverleningen van respectievelijk 6.5% tot 12% naar 2%, zulks met uitzondering van het saneringskrediet.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

drs. R. Meijers
wethouder Sociaal Domein